

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 14 - 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547
(Outbreak Verification Summary, 47th Week, November 14 – 20, 2004)

ในสัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 14 – 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานโรคในข่ายงานเฝ้าระวังที่น่าสนใจ ดังนี้

1. โรคไข้มองอักเสบ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 ราย ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 2 ปี ที่อยู่เลขที่ 101 หมู่ 10 ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา เริ่มป่วยวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไข้ ชักเกร็ง คอแข็ง ไม่รู้สึกตัว เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลรัตนบุรี วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 แพทย์วินิจฉัย Bacterial meningitis อาการไม่ดีขึ้น ส่งต่อเข้ารับการักษาที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 แพทย์วินิจฉัย Encephalitis ได้เจาะน้ำไขสันหลัง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลตรวจพบ WBC 180 cell/mm³, RBC 9,990 cell/mm³, Lymphocyte 48%, protein 55 mg%, sugar 138 mg%, protein 55 mg% CSF culture = No growth after 3 days เจาะเลือดตรวจ CBC พบ WBC 19,000 cell/mm³, RBC 5.15 cell/mm³, Neutrophil 92%, Lymphocyte 6%, Monocyte 2% ได้ส่งตัวอย่าง paired sera และ Fresh stool กำลังรอผลการตรวจ ขณะนี้ผู้ป่วยอาการทุเลา ยังพักรักษาอยู่ในโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินสอบสวนโรคเพิ่มเติมในพื้นที่ และเฝ้าระวังควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เกิดขึ้น

2. อาหารเป็นพิษ ที่จังหวัดบุรีรัมย์และนครปฐม รายละเอียดดังนี้

2.1 จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับรายงานว่ามีเด็กนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอนางรอง เกิดอาการอาหารเป็นพิษ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่า ผู้ป่วยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 5 รวม 240 ราย จากนักเรียนทั้งหมด 1,055 คน กระจายรักษาในโรงพยาบาล 10 แห่ง โดยรักษาแบบผู้ป่วยใน 57 ราย และผู้ป่วยนอก 183 ราย โดยรายแรกเริ่มมีอาการวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลา 15.00 น. รายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลา 8.00 น. อาการที่พบ คือ ปวดท้อง ถ่ายเป็นน้ำ คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้ และปวดศีรษะ หลังได้รับการรักษา อาการทุเลาเป็นปกติทุกราย คณะผู้สอบสวน ได้ทำการเก็บตัวอย่างอุจจาระโดยทำ Rectal swab ผู้ป่วย 45 ราย แม่ครัว 6 ราย และเก็บตัวอย่างน้ำดื่ม 3 ตัวอย่าง ส่งตรวจห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลนางรอง ผลเท่าที่ทราบขณะนี้ พบเชื้อ *Salmonella* 4 ราย เป็น serogroup E 3 ราย (พบในผู้ป่วย 2 ราย และแม่ครัว 1 ราย) และไม่ทราบ serogroup 1 ราย ส่วนตัวอย่างอื่นยังอยู่ระหว่างรอผลการตรวจ ข้อเสนอแนะเบื้องต้น คาดว่า แหล่งโรคน่าจะเป็นอาหารมื้อกลางวันทางโรงเรียนจัดให้

2.2 จังหวัดนครปฐม ได้รับรายงานผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ หลังจากดื่มนมสดพาสเจอร์ไรส์ เกิดขึ้นในโรงเรียนระดับประถมศึกษา 2 แห่ง ที่ตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมือง ดังนี้

โรงเรียนแห่งแรก มีนักเรียนทั้งหมด 113 คน ได้รับแจกนมสดพาสเจอร์ไรส์ให้ดื่มในช่วงเช้าของวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลาประมาณ 8.30 น. จำนวน 82 คน หลังดื่มประมาณ 30 นาที บางคนเริ่มมีอาการ ปวดท้อง ถ่ายเหลว คลื่นไส้ อาเจียน หลังจากนั้น มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น รายสุดท้ายเริ่มป่วย 11.00 น. รวมมีผู้ป่วยทั้งสิ้น 16 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลนครปฐมทั้งหมด และต้องรับไว้สังเกตอาการในโรงพยาบาล 1 ราย และได้ทำการเก็บตัวอย่างอุจจาระโดยทำ Rectal swab ผู้ป่วย 16 ราย, อุณม ที่เหลือหลังจากดื่ม, นมสดพาสเจอร์ไรส์ที่ยังไม่เปิดถุง, น้ำแข็งที่ใช้แช่นม และ swab ตู้เย็น ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลนครปฐม ผลเบื้องต้นพบเชื้อ *Bacillus cereus* ในตัวอย่างน้ำแข็งที่ใช้แช่นมและอุณม จากการสอบสวน พบว่า ในช่วงบ่ายของทุกวัน ผู้ประกอบการจะขนส่งนมสดพาสเจอร์ไรส์ บรรจุถุงพลาสติกขนาด 200 มิลลิลิตร ไปส่งที่โรงเรียนก่อนดื่ม 1 วัน จากนั้นโรงเรียนได้จัดเก็บนมทั้งหมดในตู้เย็น เช้าวันรุ่งขึ้นจึงแจกให้นักเรียนดื่ม ซึ่งสภาพตู้เย็นที่ใช้ในการจัดเก็บนม ที่มีความเย็นไม่เพียงพอ อาจทำให้นมบูดเสียเป็นเหตุให้เกิดอาการป่วยดังกล่าวได้

โรงเรียนแห่งที่สอง มีนักเรียนทั้งหมด 680 คน ได้รับแจกนมสดพาสเจอร์ไรส์ให้ดื่มในช่วงเช้าของวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลาประมาณ 9.20 น. จำนวน 498 คน หลังดื่มประมาณ 40 นาที เด็กบางคนเริ่มมีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง หลังจากนั้น มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น รายสุดท้ายเริ่มมีอาการเวลา 11.45 น. รวมมีผู้ป่วยทั้งสิ้น 24 ราย เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครปฐม 1 ราย ทีมสอบสวนโรคได้ทำการเก็บตัวอย่างนม ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลนครปฐม ยังอยู่ระหว่างรอผลการตรวจ ส่วนการขนส่งนมมายังโรงเรียน พบว่า ผู้ประกอบการจะขนส่งนมไปที่โรงเรียนในช่วงเช้า แล้วแจกให้นักเรียนดื่มในทันที

นอกจากนี้ ทีมสอบสวนโรคสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม ได้เก็บตัวอย่าง Rectal swab ผู้ป่วย น้ำอาเจียน นมถุง และ swab ตู้เย็น เป็นครั้งที่ 2 ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจทางพิษวิทยาเบื้องต้น ไม่พบสารพิษใด ๆ อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางแบคทีเรีย นมที่นักเรียน ทั้ง 2 โรงเรียนดื่ม ผลิตโดยสหกรณ์โคนม นครปฐม เป็นนมสดพาสเจอร์ไรส์บรรจุถุงพลาสติก ขนาด 200 มิลลิลิตร ผลิตวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 หมดอายุวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 พร้อมนี้ ได้ให้คำแนะนำเพื่อเป็นการแก้ไข ปรับปรุง แก่โรงเรียนและผู้ประกอบการไปแล้ว ขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้น

เรียบเรียงโดย กมลชนก เทพลีธา และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

รายงานการสอบสวนการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2547

ความเป็นมา

กลุ่มระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับการแจ้งข่าวจากกลุ่มงานเผยแพร่ สำนักระบาดวิทยา เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีข่าวการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ชนประสาธนาบริเวณถนน 331 สายลาดตะเข็บ-สัตหีบ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เวลา 01.30 น. ทำให้ผู้ขับขี่รถทั้งสองคันเสียชีวิต และผู้โดยสารเสียชีวิต รวมทั้งหมด 5 คน ผู้บาดเจ็บที่เหลือ 5 คน ส่งเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลแปลงยาว เนื่องจากเป็นการเกิดอุบัติเหตุที่รุนแรงมาก มีผู้เสียชีวิตครั้งหนึ่งของจำนวนผู้ประสบเหตุ กลุ่มระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อจึงประสานงานกับสำนักโรคไม่ติดต่อ เพื่อสอบสวนหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบการพัฒนารูปแบบการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุต่อไป

สำนักระบาดวิทยา และสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค ออกสอบสวนสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ในวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนาของการเกิดอุบัติเหตุการจราจร
2. เพื่อหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

วิธีการ

1. ติดตามเยี่ยมผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลโสธรเวช และโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา
2. สอบถามข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจากผู้บาดเจ็บที่สามารถให้ข้อมูลได้ และญาติผู้ป่วย
3. ศึกษาลักษณะการเกิดบาดเจ็บของผู้ป่วยแต่ละราย จากบันทึกการตรวจของแพทย์ และบันทึกการพยาบาล ที่โรงพยาบาลโสธรเวช โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา และโรงพยาบาลแปลงยาว
4. ศึกษาสภาพแวดล้อม ณ จุดเกิดเหตุ และสภาพรถที่เกิดอุบัติเหตุ ณ สถานีตำรวจภูธร อำเภอแปลงยาว

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลรถ

รถที่เกิดอุบัติเหตุคันที่ 1 เป็นรถจักรยานยนต์ชนิด 125 ซีซี สีเทา คนขับเป็นเพศชาย อายุ 25 ปี ขับมาจากโรงงานทอผ้า ไม่มีผู้โดยสาร ก่อนเกิดเหตุ เลี้ยวขวาเพื่อเข้าปั๊มน้ำมันเอสโซ่

รถคันที่ 2 เป็นรถจักรยานยนต์ชนิด 125 ซีซี สีขาว กระบะท้ายต่อแผงเหล็ก และมีเบาะสำหรับนั่งโดยสาร 2 ข้าง ผู้ขับเป็นเพศชาย อายุ 25 ปี ขับมาจากโรงงานรอยัลโฮม มีผู้โดยสารทั้งหมด 8 คน นั่งช่วงหน้า 3 คน ในส่วนของสเปซแค็บ และนั่งส่วนหลัง 5 คน ก่อนเกิดเหตุ ขับตรงผ่านปั๊มน้ำมันเอสโซ่

วิสัยทัศน์
กรมควบคุมโรค “เป็นผู้นำด้านวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคในประเทศและระดับนานาชาติ”
สำนักกระบวนวิทยา “ศูนย์ความรู้เชี่ยวชาญระดับสากล ในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในและนานาชาติ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญาป้องกันโรคภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”
วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งในและต่างประเทศ 3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน 4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา
นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาศ นายแพทย์อวัช จายนีโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
หัวหน้ากองบรรณาธิการ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์
ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ
ว่าที่ ร.ต. ศิริชัย วงศ์วัฒนไพบูลย์ นางพงษ์ศิริ วัฒนาศุภกิจ นางสิริลักษณ์ รังษีวงศ์ นายสุเทพ อุทัยฉาย
กองบรรณาธิการวิชาการ
นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี แพทย์หญิงสุลีพร จิระพงษา แพทย์หญิงรุ่งนภา ประสานทอง นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ นายแพทย์เจตตสร นามวาท นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล แพทย์หญิงวรรณภา หาญเชาว์วรกุล นางลดาวัลย์ ผาติณวิน ดร.อัญชลี ศิริพิทยาคุณกิจ นางแสงโสม เกิดคล้าย นางสาวสุชาดา จันทสิริการ
กองบรรณาธิการดำเนินงาน
ฝ่ายข้อมูล นางลัดดา ลิขิตยักรวรา นางสาวดี ดิวงษ์ สัตวแพทย์หญิงเสาวพักตร์ อ้นจ้อย นายสมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์ นางสาวกนกทิพย์ ทัพย์รัตน์ นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ แยมชื่น
ฝ่ายจัดการ นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นางสาวสุรินทร์ เรืองรอด นางพูนทรัพย์ เปี่ยมณี นางสาวสมหมาย ยิ้มศิลป์ นางสาวกฤตติกาณ์ต์ มาท่อม นางสาวภัทรา กาศดีไลน
ฝ่ายศิลป์ นายถมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์

รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

WESR

ปีที่ ๓๕ : ฉบับที่ ๔๗ : ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ Volume 35 : No.47 : November 26, 2004

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 3,800 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น

: หากพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล โปรดแจ้ง **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : laddal @ health.moph.go.th
 : ส่งบทความและข้อคิดเห็น **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : sirirak @ health.moph.go.th

สำนักงาน

สำนักกระบวนวิทยา กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000
 โทร. 0-2590-1723, 0-2590-1827 โทรสาร 0-2590-1784
 Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health,
 Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand.
 Tel. 0-2590-1723, 0-2590-1827 FAX 0-2590-1784

จัดพิมพ์โดย : ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบวนวิทยา
 ที่ สธ. 0419/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบอนุญาตเลขที่ 73/2537
 ไปรษณีย์นนทบุรี